

Håndtering af henvendelser fra unge under 18 år i telefon- og chatrådgivningen ved frivillige

Målgruppen for CSM Centrene er voksne med senfølger efter seksuelle overgreb i barndommen. Dvs, at hverken de ansatte eller de frivillige principielt varetager opgaver over for personer under 18 år. Denne afgrænsning indebærer imidlertid ikke en afvisning af en ung under 18 år, der retter henvendelse i telefon- og chatrådgivningen.

Giver en fortælling fra en ung under 18 år anledning til bekymring for den unges trivsel og udvikling, skal rådgiveren være opmærksom på underretningspligten i henhold til lov om social service:

Alle, som får kendskab til, at et barn udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling, herunder også seksuelle overgreb, har ifølge lov om social service pligt til at underrette kommunen. Det samme gælder, hvis barnet lever under forhold, der kan bringe dets sundhed eller udvikling i fare. Underretningspligten er en personlig pligt. Det betyder, at hver enkelt er ansvarlig for at reagere på sin egen bekymring.

Når/hvis en ung under 18 år henvender sig om seksuelle overgreb, skal rådgiveren fremstå som en tydelig voksen, der fortæller barnet, at det der foregår er forkert. Rådgiveren skal tilbyde sin hjælp med henblik på at få overgrebene stoppet. Det er vigtigt, at rådgiveren får skabt tryghed i situationen.

Taler rådgiveren med en ung under 18 år, hvis fortælling giver anledning til bekymring for den unges trivsel og udvikling, spørger rådgiveren ind til den unges nære netværk for at finde ud af, om der er en voksen, som den unge kan betro sig til og anmode om hjælp. Rådgiveren nævner også muligheden for at ringe til Børnetelefonen på 116111, som er åben kl. 11-23 alle dage året rundt. Den unge skal orienteres om, at rådgiveren vil hjælpe den unge ved at underrette kommunen. **Hvis** den unge ikke ønsker at oplyse om sit navn og sin adresse, sikrer rådgiveren sig, at den unge har en plan for, hvem hun/han vil betro sig til, før samtalen afsluttes. Den unge orienteres om muligheden for at kontakte telefon- og chatrådgivningen igen.

Hvis den unge vælger at oplyse om sit navn og sin adresse, giver rådgiveren oplysningerne til frivilligkoordinator, som foretager underretningen af den unges bopælskommune.

Se BILAG 1 om underretningspligten samt BILAG 2 om Børnehusenes arbejde.

<http://socialministeriet.dk/arbejdsomraader/udsatte-boern-og-unge/underretningspligt/>

Underretningspligt for alle

Efter lov om social service § 154 har alle, der får kendskab til, at et barn eller en ung udsættes for vanrøgt, vold, mishandling, seksuelle overgreb med videre eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, pligt til at underrette kommunen.

Fagpersoners underretningspligt

Efter lov om social service § 153 har fagpersoner en særlig udvidet underretningspligt til kommunen. Underretningspligten omfatter blandt andre offentligt ansatte og andre med offentlige hverv, læger, personer, der er beskæftiget ved opholdssteder, familiepleje, krisecentre, behandlingstilbud eller andre private tilbud, der for det offentlige udfører opgaver rettet mod personer med sociale eller andre særlige problemer.

Den, der underretter, er ikke part i sagen

Den, der er underretter, bliver ikke part i barnets eller den unges sag, og underretteren vil derfor ikke kunne få oplysninger om, hvilken hjælp eller støtte kommunen giver barnet eller den unge. Kommunen skal dog senest 6 hverdage efter modtagelsen af underretning sende en kvittering for modtagelsen.

Kommunen skal dog som udgangspunkt orientere fagpersoner, der har underrettet, om hvorvidt der igangsættes en børnefaglig undersøgelse eller foranstaltninger til barnet eller den unge.

Kommunens pligt

Kommunen er forpligtet til at vurdere en underretning inden for 24 timer. Her kan du læse om kommunens øvrige forpligtelser i forbindelse med en underretning.

Kommunens pligt

Når kommunen modtager en underretning, skal kommunen inden for 24 timer vurdere, om barnet eller den unges sundhed eller udvikling er i fare, og om der derfor er behov for at iværksætte akutte foranstaltninger.

Kommunen skal endvidere vurdere alle indkomne underretninger systematisk. Det skal afklare, om der er forhold, der giver anledning til at tro, at barnet eller den unge kan have behov for støtte. Er det tilfældet, skal der iværksættes en grundig undersøgelse af barnets forhold efter servicelovens § 50, og på den baggrund vurderes, om barnet eller den unge har behov for støtte.

<https://socialstyrelsen.dk/born/overgreb/børnehuse/om-børnehusene>

Der er fem børnehuse i Danmark.

De danske børnehuse danner en fysisk ramme for det tværsektorielle samarbejde mellem myndigheder i sager om overgreb mod børn og unge.

Der er et børnehus i hver af de fem regioner i Danmark. Kommunerne i hver region har i fællesskab via samarbejdet i Kommunekontaktrådet (KKR) besluttet i hvilken kommune, børnehuset skulle placeres. Det er ikke muligt for en kommune i en region at stå uden for børnehussamarbejdet. I tre regioner er der desuden, på grund af geografiske afstande, oprettet ekstra afdelinger, så børnehuset råder over to matrikler i regionen. Disse afdelinger benyttes, når det er relevant i forhold til at sikre en lettere tilgængelighed for barnet, samt i forhold til samarbejdet med den relevante politikreds. Børnehuset skal opfattes som en fysisk ramme for et samarbejde mellem kommuner, sygehusvæsen og politi. Medarbejderne i børnehuset samarbejder med en række faste eksterne samarbejdsparter, som inddrages efter behov i de konkrete sager. Det vil som oftest være den kommunale myndighedsrådgiver, politi, pædiater og/eller retsmedicinere.

Kommunernes anvendelse af børnehuset

Kommunen skal benytte børnehuset i sager, når der er mistanke eller viden om overgreb mod et barn eller en ung under 18 år. Det gælder sager, hvor de skal udarbejde en børnefaglig undersøgelse (§ 50) eller en revideret undersøgelse af barnets/den unges forhold.

Kommunen anvender børnehusets vurderinger til den samlede børnefaglige undersøgelse efter servicelovens § 50. Det er kommunen, der træffer de fornødne afgørelser om iværksættelse af eventuelle foranstaltninger, der kan imødekomme barnets behov for særlig støtte. Kommunen bevarer sit myndighedsansvar under hele forløbet. I løsningen af den konkrete sag indgår sagsbehandleren derfor i praksis som en del af børnehusteamet. Myndighedssagsbehandler fra barnets eller den unges handlekommune følger barnet eller den unge i børnehuset og deltager i forløbet.

Politiets anvendelse af børnehuset

Politiet deltager i den tværsektorielle koordinering af sagerne og anvender derudover børnehuse til afhøringer og videoafhøringer af barnet til brug i en politimæssig efterforskning. Hvis politiet vurderer, at der er grundlag for det, rekvireres desuden en retsmedicinsk undersøgelse til brug i den politimæssige efterforskning.

Sygehusvæsnets anvendelse af børnehuset

Det sundhedsfaglige personale, i form af en pædiater eller socialpædiater, deltager i den tværsektorielle koordinering af sagerne og foretager den indledende sundhedsfaglige udredning og vurdering af behov for eventuel sundhedsfaglig viderevisitation.